

«Էֆլազ գըթասը զաթէն սերպէօթիի
խտարէի տախիլէյէ հուգուգունու հայիդ
օլմագ ճիհէթլյէ, իլէրինտէն ինթիխապ
խտէճէքլէրի վոյվօտայը, հէր հալտէ վա-
գիֆէսի տայիրէսինտէն չըգմամադա իճ-
պար իթմէք, վէ տահա օլմագ իսէ, ա-
րայի ումուսիյէ իլէ եէտինէ թէվլիօ օլու-
նան իտարէյի, էինէ արայի ումուսիյէ
իլէ իսթիրտատ իյլէմէք էլէրինտէ տիր-
Պու պապտէ մաթպուու միւֆէխսէմլէ-
րիյլէ, տիւվլի զամինէտէն տօխի մուա-
վէնէթ կէօրիւրլէր, Հալ պէօլէ օլուն-
ճա, րէսի խտարէյէ էճնէպի պիր բրէնս
կէթիրմէք, մէնսուպ օլուու խաննտան
իլէ, միւթթէֆիգլէրինտէն, Նհնի հա-
ճէթտէ, էֆքեարը միլիյէլէրինէ դարչը
տուրապլիլէճէք պիր մուարըզ փէյտտ իթ-
մէք տէյիլի տիր, Էօրօք զագէթասը,
Դէմլէքէթէյն էհալխսինէ իիթապ սու-
թէթինտէ մուֆասսալ պիր պէնտ նէշըի-
տէրէք, մաէլինտէ էճնէպի բրէնս ին-

Թիւիսպարնն մէհադիրնի թատաւ իթ-
տիքունն սօնրա, տէր քի, «էկէր Էվրօփա
հիւքիւմար խանէտանյարնտան սիգէ
պիր բրէնա կէօնտէրիլմէք թալէպինտէ
տէվամ խտէրաէնիզ, իհթիմալ քի հիւ-
քիւմար եէրինէ մէմլէքէթինիզ պիր
օրտու կէօնտէրիլէ» ։ Վազաա Էվրազ Է-
հալիսի մուսահէտաթը մէվճուտէ վէ մու-
վազէնէյի տիւվէլիւյէն գարշը, պու իո-
տաաաա մուսիրը օլուր իսէ, Տէվլէթի ա-
լիւյէն, վիզայէյի հուգուգ եօլունա վա-
զըթ իթմիլ օլուղը թիւս սաթվէթինէ
միւրաճաաթ վազիթէսինի թաճմիլ իտէր-
Չիւնքի տէվլէթէ հազգ թէօզէն թէ-
էսսիրի կէօրիւլմէյէն տալաա, հիւքմի
գաթի, գըլըճըն հազգը որր ։ Ամմա շու-
ասըր թէմէ տտիւնտէ, թէնվիրի ալէմի ին-
սանիյէթ իտէն պէօյլէ պիր սուպհը սա-
ֆայի աաաիլ իշինտէ մէմուլ տուր քի,
պու Ֆուրթուլունա տտիւ աֆազը հալա-
տիստէ գան կէօսթէրէճէք պիր հալէ
կէլմէյէ ։ Չիւրա տիւվէլի մուսազաամանն
էքուէրիլէթի արասը, տէվլէթին թէրվի-
ճի միւտտասընա մայիլ տիր, կէլէլիմ մէմ-
լէքէթէյի իթթիֆազընա ։ Գուգա պէ-
յին զէմանը իտարէսի քի, Մէմլէքէթէյ-
նին պիրլէյմէսինտէ, Սաթանաթը սէնիյ-
է թարաֆընտան կէօսթէրիլէն մուվաֆ-
ֆազաթըն, միւտտէթի մանիյէսի իտի,
շիմտիքի հալտէ խիթամէ իրտիկիւտէն,
Փարիս մուսահէտէսինին հիւքմի թապիւ-
թըյա ապտէթ իյլէտի ։ Ֆազաթ Ֆրան-
սա Մօնիթէօրիւ տէմիշտիր քի, « 1861
սէնէսինտէ, իւզէրինէ Ֆրանսա, վէ ինիլի-
թէրա, վէ Բուսիա, վէ Բրուսիա, վէ իթալ-
եա տէվլէթէրինին, իսթանպուլ սիւֆէրա-
սը, բրէնա Գուգանն միւտտէթի իտարէսի,
րէհինի խիթամ օլունճա, ճանիպի տէվ-
լէթի ալիյէտէն, Մէմլէքէթէյնէ սուրէ-
թի մուվազաթատէ վէրիլէն միւսաաաա-
թըն թէյէիտի միւնասիպ մի տիր, տէ-
յիլմի տիր, Պապը ալի իլէ պիլ իթթի-
ֆազ միւզաքէրէ իթմէք հուգուգուճու
մուհաֆազա իթմիլէր իտի, Պինաէն ա-
լէյն, հալի հազըր իւզէրինէ, պէյանը
րէյ իթմէտէն Էվլէլ, տէվլէթէրին Սալ-
թանաթը սէնիյէ իլէ իթթիֆազը Էֆ-
քէար հասըլ իթմէսի լազըմ կէլտիյին-
տէն, Փարիստէ պիր գօնֆէրանս ազա օ-
լունարազ, հէմ շէրայիթի սալիֆէյէ մու-
վաֆըզ, վէ հէմուէ հուսուլու մազսէտէ
էն զէյատէ սալիհ, պիր թարիգ իթթի-
խազ օլունմուշ տուր » ։

« Զաթէն Մէմլէքէթէյն իթթիֆա-
զընը Տէվլէթի ալիյէյէ գապուլ իթթի-
մէքուէ, միւրէվիլիլէրին էն պիւլիւք իս-
թինաուկէհը Մէմլէքէթէյն Էհալիսինին
թալէպի իտի ։ շիմտի իսէ, Պուղտան խալ-
զը, իտարէլէրինին թէֆրիգինի իսթէյօր-
Էֆրազըլը իսէ, պուլարը նաւի իթ-
թիֆազ օլան մահքիւմիլէթէրի ալթըն-
տա թուլթուգ իշին, վէսայիթի ճէպ-
րիյէ իճրասընա գաաար գալըշարազ,
մուսիսարէն Պիւքրէշտէն Էաշ իւզէրի-
նէ պիր միւզտար ապէն սէվգ իթթիլէ-
րինի ղազէթալարընա իվալէթ իտէյօր ։
Պու հալէ կէօրէ, Մէմլէքէթէյնտէ շիմ-
տիյէ գաաար ճարի օլունշ օլան, միւ-
սաաաաթը մուվազաթանն իպգասը
նէտէն միւնասիպ աաաա օլունտուէ ։
Նէ ահքէամը ուհուտէ մուվաֆըզ օլուր,
նէ տէվլէթի մաթպուալէրինին միւրաաթ ա-
լիսինէ միւթապըզ օլուր, նէտէ պէօյլէ
պիր միլլէթին պիր թարաֆտան իսթիգ-
լալճուլուգ հէվալէրինտէ պուլունմադ-
լէ պէրապէր, տիկէր թարաֆտան պաշ-
գա պիր միլլէթի զիրի թէհաքքիւմէ ալ-
մազ իսթէմէսի, ապըն պազը վազալիյի
ֆէվգ Էլ աաաիլտէ, սէնէտի սալահիյ-
էթ հիւքմինէ կիրէն միլիյէթէ Էֆքէա-
րընճա լալըզ օլուր ։ Նէթիլմէյի մասլա-
հաթտա իսթիհասը հուգուգ, զաֆէր-
րեապ օլաճազ վասըթա իսէ, բօլիթիգա
մէյտանընտա էն պիւլիւք սիւսհը ղալէ-
պիլէթ օլան մէթանէթ վէ տազայիգէն-
նասըզ սանաթլարը տուր » ։

— Էվանթուա մա մէմուլիյէ օ-
ղունտուղունա կէօրէ, Զաթը հազրէթի
սաաարէթէնա հի թարաֆընտան, Պան-
տըմա վէ Պալը—քէսիր ճիվարլարընտա
պուլունան միւհթաճինէ թէվգէ օլուն-
մազ նիյէթի իտարիլէսիյէ, 60 պին քի-
լէ պուղտայ իլէ արա իրսալինէ հիմմէթ
պուլլուլմուշտուր ։

Ոլ ճիվարլարտա ֆուգարանն տիւ-
շար օլուղուգ վարուլէթի, պաշգա դա-
զէթալար միսիլու, պիգիմ տախի, պիտ-
տէֆաթ պէյան իլէ, Զաթը հազրէթի
սաաարէթէնա հիլին նազարը տիգաթ
վէ մէհամէթէրինի շու խուսուս իւ-
զէրինէ աճիգանէ տալէթ իթթիկիմիզ,
Մանղումէ գրաաթընա րաղպէթ իտէն-
լէրէ մայիլմ տուր ։

Իմաի, ֆուգարա վէ պիշարէկէան
թարաֆընտան, աճիգանէ իրհարը թէ-
շէքքիւրի ազիմ իտէրիզ ։

Քէզալըք իսկէնտէրուն թարաֆընտա
պուլունան միւհթաճինէ իթա օլուն-
մազ իւզրէ, պիր գաշ կէմի արա կէօն-
տէրիլմիլ տիր ։

— Ֆազըլ Մուսթաֆա բաշա հազ-
րէթէրինին իթալէայա ազիմէթի հազ-
զընտա, ղազէթալարըն պազըսը հիշ պիր
սէպէպ կէօսթէրմէյիպ, վէ պազըսը տա-
խի, պիր սէյնահաթ նիյէթինէ համլ
իթթիլէրի հալտէ, Էվանթ շէրալտ ի-
սէ, « սալը ախշամըսը, Զաթը հազրէթի
բաաիշահի թարաֆընտան, 24 սաաթ
միւտտէթինտէ տէր սաաաթէթտէն չըգմա-
սընա տայիր միւսաաաա պուլլուլան Էմ-
րի շահանէլէրի իւզէրինէ, նաթօլիյէ

կիտէն Ֆրանսըզ վաթօրու իլէ եօլճու օլ-
մուշտուր տէմիշտիր ։

— Իքինճի վէ իւշիւնճիւ օրտույի հիւ-
մայունլարըն մէքէզլէրի օլան Շուսու վէ
Պիթօլէայա 3,000 գըթա չատըր կէօնտէ-
րիլտիյի հալաաիստէն տիր ։

— Տիւնքի Մանղումէտէ, Մըսըր իս-
թիգըրազ իշին, « իւշ միլիօն իւշ եիւզ
սէքսէն եէտի պին իւշ եիւզ լիւրա » տէ-
նիլէճէք եէրտէ, պիր սաթըրը ունու-
տուլարազ, Էալընըզ « իւշ եիւզ լիւրա »
տէնիլմիլ տիր ։

— Զարշէմպիհ կիւնիւ, իրան սէֆի-
րի տէվլէթու Միրգա Հիւսէյին խան
հազրէթէրի, սէրայը հիւմայունտան
կէօնտէրիլմիլ օլան տէօրթ աթըլ միւն-
թազամ պիր արապայա սիւար օլմուշ
օլուղուգ, վէ պէրապէրինտէ խայլիճէ
քէսան պուլունտուղու հալտէ, պիւլիւք
իհթիլաճ իլէ սէրայը հիւմայունա կի-
տէրէք, հուգուլի շէվքէթմէվֆուրու
հազրէթի Փաաիշահիյէ չըգմազ շէրի-
ֆինէ նայիլ օլմուշ, վէ շէհամէթու
իրան շահը հազրէթէրի թարաֆընտան
համիլ պուլունտուղու պիր գըթա Շիրի
Խուրշիտ նիշանըյա պէրապէր, խաթթը
տէսթի շահիլէրի օլան պիր գըթա նա-
մէյի, Զաթը թաճաաիլէրինէ թադիմ
իթմիլ, վէ պիւլիւք իհթիլամ իլէ գա-
պուլ պուլլուլմուշ տուր ։

Չու միւլազաթտա, Զաթը սաաարա-
զամի, վէ Աալի բաշա, վէ Քեմալ բա-
շա, վէ Գըպըսըլ Մէհէմէտ բաշա հա-
զարաթը տախի, հազըր պուլունմուշ-
լար տուր ։

— Այնօզա իւշ սահաթ մէսաֆէյի պա-
լիտէտէ, Էտիրնէ բօսթասընն էօնիւնէ
պէշ նէֆէր Արնափուտ չըգըպ, ալթմըշ
պին ղուրուշ ախը ու ղասպ, վէ թա-
թար վէ սիւրիւճիւլէրին Էլլէրինի արգա-
լարընա պէնտ իտէրէք սալունշմուշ օլմա-
լարընը, թաթարըն պիրի հէր նասըլա
Էլլինին պաղընը չէգիպ հիւքիւմէթէ
խապէր վէրմիլ, վէ մէրգումուն թա-
հարրի գըլըմազտա պուլունմուշ իսէ-
տէ, Էլ եէվմ տէրտէսթ օլունմաաաթը-
լարը, հալաաիստէն տիր ։

— Մէմլէքէթէյն թէլէկրաֆ նազըրը-
նը, օն եիւք Ուլահ ղուրուշու իրթի-
քէապը թէպէյիւն իտէրէք, լէտէլ իս-
թինթազ իգըրըր ալընտըգտան սօնրա,
օն սէնէ միւտտէթ հապս օլունմասընա
հիւքմ օլունմուշ, վէ միւմայիլէյն Գու-
գա պէյին թարաֆտարը պուլունմուշ
օլուղուգ, վէ պու գապիլտէն տահա նիլէ
Էշիւաաըն իրթիքէապաթը անլաշըլտըրը,
վէ Պիւքրէշտէ պուլունան աաաթիլէ բա-
զար կիւնիւ իճրայի թալիմ իթթիլիւրի-
կի, ախպարը թէլէկրաֆիյէտէն օլարազ
ղազէթալարտա օղունմուշ տուր ։

Թիւիսպարնն մէհադիրնի թատաւ իթ-
տիքունն սօնրա, տէր քի, «էկէր Էվրօփա
հիւքիւմար խանէտանյարնտան սիգէ
պիր բրէնա կէօնտէրիլմէք թալէպինտէ
տէվամ խտէրաէնիզ, իհթիմալ քի հիւ-
քիւմար եէրինէ մէմլէքէթինիզ պիր
օրտու կէօնտէրիլէ» ։ Վազաա Էվրազ Է-
հալիսի մուսահէտաթը մէվճուտէ վէ մու-
վազէնէյի տիւվէլիւյէն գարշը, պու իո-
տաաաա մուսիրը օլուր իսէ, Տէվլէթի ա-
լիւյէն, վիզայէյի հուգուգ եօլունա վա-
զըթ իթմիլ օլուղը թիւս սաթվէթինէ
միւրաճաաթ վազիթէսինի թաճմիլ իտէր-
Չիւնքի տէվլէթէ հազգ թէօզէն թէ-
էսսիրի կէօրիւլմէյէն տալաա, հիւքմի
գաթի, գըլըճըն հազգը որր ։ Ամմա շու-
ասըր թէմէ տտիւնտէ, թէնվիրի ալէմի ին-
սանիյէթ իտէն պէօյլէ պիր սուպհը սա-
ֆայի աաաիլ իշինտէ մէմուլ տուր քի,
պու Ֆուրթուլունա տտիւ աֆազը հալա-
տիստէ գան կէօսթէրէճէք պիր հալէ
կէլմէյէ ։ Չիւրա տիւվէլի մուսազաամանն
էքուէրիլէթի արասը, տէվլէթին թէրվի-
ճի միւտտասընա մայիլ տիր, կէլէլիմ մէմ-
լէքէթէյի իթթիֆազընա ։ Գուգա պէ-
յին զէմանը իտարէսի քի, Մէմլէքէթէյ-
նին պիրլէյմէսինտէ, Սաթանաթը սէնիյ-
է թարաֆընտան կէօսթէրիլէն մուվաֆ-
ֆազաթըն, միւտտէթի մանիյէսի իտի,
շիմտիքի հալտէ խիթամէ իրտիկիւտէն,
Փարիս մուսահէտէսինին հիւքմի թապիւ-
թըյա ապտէթ իյլէտի ։ Ֆազաթ Ֆրան-
սա Մօնիթէօրիւ տէմիշտիր քի, « 1861
սէնէսինտէ, իւզէրինէ Ֆրանսա, վէ ինիլի-
թէրա, վէ Բուսիա, վէ Բրուսիա, վէ իթալ-
եա տէվլէթէրինին, իսթանպուլ սիւֆէրա-
սը, բրէնա Գուգանն միւտտէթի իտարէսի,
րէհինի խիթամ օլունճա, ճանիպի տէվ-
լէթի ալիյէտէն, Մէմլէքէթէյնէ սուրէ-
թի մուվազաթատէ վէրիլէն միւսաաաա-
թըն թէյէիտի միւնասիպ մի տիր, տէ-
յիլմի տիր, Պապը ալի իլէ պիլ իթթի-
ֆազ միւզաքէրէ իթմէք հուգուգուճու
մուհաֆազա իթմիլէր իտի, Պինաէն ա-
լէյն, հալի հազըր իւզէրինէ, պէյանը
րէյ իթմէտէն Էվլէլ, տէվլէթէրին Սալ-
թանաթը սէնիյէ իլէ իթթիֆազը Էֆ-
քէար հասըլ իթմէսի լազըմ կէլտիյին-
տէն, Փարիստէ պիր գօնֆէրանս ազա օ-
լունարազ, հէմ շէրայիթի սալիֆէյէ մու-
վաֆըզ, վէ հէմուէ հուսուլու մազսէտէ
էն զէյատէ սալիհ, պիր թարիգ իթթի-
խազ օլունմուշ տուր » ։

« Զաթէն Մէմլէքէթէյն իթթիֆա-
զընը Տէվլէթի ալիյէյէ գապուլ իթթի-
մէքուէ, միւրէվիլիլէրին էն պիւլիւք իս-
թինաուկէհը Մէմլէքէթէյն Էհալիսինին
թալէպի իտի ։ շիմտի իսէ, Պուղտան խալ-
զը, իտարէլէրինին թէֆրիգինի իսթէյօր-
Էֆրազըլը իսէ, պուլարը նաւի իթ-
թիֆազ օլան մահքիւմիլէթէրի ալթըն-
տա թուլթուգ իշին, վէսայիթի ճէպ-
րիյէ իճրասընա գաաար գալըշարազ,
մուսիսարէն Պիւքրէշտէն Էաշ իւզէրի-
նէ պիր միւզտար ապէն սէվգ իթթիլէ-
րինի ղազէթալարընա իվալէթ իտէյօր ։
Պու հալէ կէօրէ, Մէմլէքէթէյնտէ շիմ-
տիյէ գաաար ճարի օլունշ օլան, միւ-
սաաաաթը մուվազաթանն իպգասը
նէտէն միւնասիպ աաաա օլունտուէ ։
Նէ ահքէամը ուհուտէ մուվաֆըզ օլուր,
նէ տէվլէթի մաթպուալէրինին միւրաաթ ա-
լիսինէ միւթապըզ օլուր, նէտէ պէօյլէ
պիր միլլէթին պիր թարաֆտան իսթիգ-
լալճուլուգ հէվալէրինտէ պուլունմադ-
լէ պէրապէր, տիկէր թարաֆտան պաշ-
գա պիր միլլէթի զիրի թէհաքքիւմէ ալ-
մազ իսթէմէսի, ապըն պազը վազալիյի
ֆէվգ Էլ աաաիլտէ, սէնէտի սալահիյ-
էթ հիւքմինէ կիրէն միլիյէթէ Էֆքէա-
րընճա լալըզ օլուր ։ Նէթիլմէյի մասլա-
հաթտա իսթիհասը հուգուգ, զաֆէր-
րեապ օլաճազ վասըթա իսէ, բօլիթիգա
մէյտանընտա էն պիւլիւք սիւսհը ղալէ-
պիլէթ օլան մէթանէթ վէ տազայիգէն-
նասըզ սանաթլարը տուր » ։

— Էվանթուա մա մէմուլիյէ օ-
ղունտուղունա կէօրէ, Զաթը հազրէթի
սաաարէթէնա հի թարաֆընտան, Պան-
տըմա վէ Պալը—քէսիր ճիվարլարընտա
պուլունան միւհթաճինէ թէվգէ օլուն-
մազ նիյէթի իտարիլէսիյէ, 60 պին քի-
լէ պուղտայ իլէ արա իրսալինէ հիմմէթ
պուլլուլմուշտուր ։

Ոլ ճիվարլարտա ֆուգարանն տիւ-
շար օլուղուգ վարուլէթի, պաշգա դա-
զէթալար միսիլու, պիգիմ տախի, պիտ-
տէֆաթ պէյան իլէ, Զաթը հազրէթի
սաաարէթէնա հիլին նազարը տիգաթ
վէ մէհամէթէրինի շու խուսուս իւ-
զէրինէ աճիգանէ տալէթ իթթիկիմիզ,
Մանղումէ գրաաթընա րաղպէթ իտէն-
լէրէ մայիլմ տուր ։

Իմաի, ֆուգարա վէ պիշարէկէան
թարաֆընտան, աճիգանէ իրհարը թէ-
շէքքիւրի ազիմ իտէրիզ ։

Քէզալըք իսկէնտէրուն թարաֆընտա
պուլունան միւհթաճինէ իթա օլուն-
մազ իւզրէ, պիր գաշ կէմի արա կէօն-
տէրիլմիլ տիր ։

— Ֆազըլ Մուսթաֆա բաշա հազ-
րէթէրինին իթալէայա ազիմէթի հազ-
զընտա, ղազէթալարըն պազըսը հիշ պիր
սէպէպ կէօսթէրմէյիպ, վէ պազըսը տա-
խի, պիր սէյնահաթ նիյէթինէ համլ
իթթիլէրի հալտէ, Էվանթ շէրալտ ի-
սէ, « սալը ախշամըսը, Զաթը հազրէթի
բաաիշահի թարաֆընտան, 24 սաաթ
միւտտէթինտէ տէր սաաաթէթտէն չըգմա-
սընա տայիր միւսաաաա պուլլուլան Էմ-
րի շահանէլէրի իւզէրինէ, նաթօլիյէ

—Չարչեմպի կիճէօի սաաթ ալթը բատ-
տէլէրինտէ, Պալատտա պիր եանկըն զուհուր
իտէրէք, հէր նէ գատար Սամաթեատաքի
կիպի շէտիտ ըրգկեար տախի եօգ իմիշ ի-
տէտէ, պու ճիւմէ իլէ տախի, ալթը եէտի
տաաթ սիրմիւշ, վէ եէտի սէքիգ եիւզ խա-
նէ վէ տիւքքեան եանարագ, լէհուտի,
Հայ, Բոււմ վէ Խալաթտան պիւնէրճէ քէսա-
նըն սէֆիլ ու բէրիշան սօգազլար օրթալա-
րընտա գալտըզլարը իշիտիւմիշ տիր:

Օլ ճիւլարլարըն էհալիւթիւնին զաթէն բէք
ֆազըր հալտէ պուլուստուգլարըն շէօյլէ տուր-
տուն, պուստան եէտի սէքիգ այ մուգատ-
տէմ, պիր տէֆա տահա շու աֆէթ, ֆուգա-
րայը տիւշարը մուսիպէթ իլլէմիշ իտի:

Պու սէնէքի եանկընլարըն պէօյլէ քէսթ-
թի վէ ճէսամէթի, հէր քէսին տէշէթիւնի
մուճիպ օլմագտա օլտուղուստան, պազըլար
պահատա աղըր վէ օգգատա խաֆիֆ մալ
վէ էշեալարըն խանլարանագ իթմէյէ պաշ-
լամըշլար տըր. վէ ֆէնա պիր ազըլտա տէ-
րիլ տիր. չիւնքի, ախշամտան սապահա պիր
էմիլիթ գալմամըշ տըր:

Տիկէր տէֆալար կիպի, պու տէֆա տախի,
շու աֆէթին էօնիւ ալընմասը իւզէրինէ, Սալ-
թանաթը սէնիյեէնին նազարը տիգգաթընը
տալէթ իտէրիգ. զիրա, եալընըգ եանմըշ եէր-
լէրին թանգիւմ ու թէսվիյէսինէ գանաաթ օլու-
նարագ, եանմամըշլար հագգընտա իգթիգա ի-
տէն թէտապիրէ թէշէպպիւսէ միւտարաաթ
օլունմատըղը թագտիրտէ, մագալլահ, եա-
նանլարըն թանգիւմ ու թէճտիրինէ գատար,
տահա բէք չօգ եէրլէրին եանըպ քիւլ օլ-
մասը իթիմալին խարիճինտէ տէրիլ տիր:

Էլպէթթէ Սալթանաթը սէնիյեէնին բէք
ալեա մալիւմու տուր քի, պիր եանկընըն
զարարը եալընըգ եանանլարա օլմայըպ, պիւ-
թիւն էհալիւ սիրաթ իթմէքտէ, վէ գա-
թէն տէրքեար օլան զարուրէթ, քէսաթըլգ,
վէ մուգայիգայի իպատուլլահ, գաթպէգաթ
իգտիյատ պուլմագտա տըր:

Շիւտիքի եանկընլարըն ճէսամէթի կէօ-
րիւլտիւքճէ, պէն էլ էհալի սէպէպի հագ-
գընտա մէրագ հասըլ օլմագտա օլուպ, վէ
միւսքիթ ճէվապարտա վէրիլմէտիլինտէն,
գապա խալգտան չօգլար, կիւյա սօգազլար
կէնիլլէթտիրիլպ, վէ էպնիլլէր կիւզէլլէթ-
տիրիլին նիյէթի խէֆիյէսինէ մէպնի, եան-
կընլարըն սէնտիւրիւմէսի զըմընտա, լա-
զըմ կէլէն սայ ու իգտամ, հիւքիւմէթ թա-
րաֆընտան մասըմֆ պույրուլմայարագ, միւ-
սատտէ օլունմագտա տըր կիպի, էսատըղ
տուլի զաննլարա զահիպ օլմագտա օլտուգ-
լարընտան, պու զիւլիւմին ճէրհի նիյէթիլլէ,
միւրատ օլունտան օէպէպլէրի, պաշգա տէֆա
քէնտի զաննըմըգա պէյան իտէրիգ:

—Հայկական ընկերութիւն թարա-
ֆընտան, կէօնտէրիլէն թէշիլգընտէնին
տուրէթի:

Տէր.
Սամաթիոյ վերջին աղետալի գէպըին
պատճառաւ հրկիզելոց թժուառ վիճակը նը-
կարագրել աւելորդ կը համարինք. վասն զի
գրեթէ չը լսող չը մնաց որ յիշեալ թաղին
երկու Եկեղեցիներն աւ գալոցները, հո-

րուստ Թանգարանն եւ 4000 էն աւելի տուն,
որոց կէսէն աւելին ողորմութեան կարօտ են,
մոխիր դարձան. տղայք խուժը խուժը փա-
տակներու ներքեւ եւ փողոցները խաղալով
անցունելու պարտաւորած են իրենց ապա-
գայն երաշխաւորող թանկագին ժամերին,
բարեպաշտը աղօթատեղի կը փնտռէ ու չը
գտնէր. աղքատը հաց, հագուստ եւ բնակա-
րան կը խնդրէ, եւ ձեռնունայն իր աւե-
րակը կը դառնայ. զրկեալը իր վիճակը բա-
ցատրելու կեդրոնատեղի կը խնդրէ ու չը
գտնէր: Վերջապէս որ կողմն որ նայուի,
յետին կարօտութենէ զատ բան մը չը տես-
նուիր. յոյս մը միայն մնացած է իւրաքան-
չիւրին իր թշուառութեանը մէջ, այն է Զեր
գթասրտութիւնը:

Հայկական ընկերութիւնս այս ողբալի տե-
սարանին վրայ անկարելի էր որ անտարբեր
աչք մը ունենար, ուստի իրեն պարտք սե-
պեց կարելի եղածին չափ սոյն կարօտու-
թիւնը լցունել, բայց որովհետեւ տեսնուած
պիտոյքը ընկերութեանս կարողութենէն վեր
է, զգաց որ հարկ կը մնայ իրեն դիմել ամէն
անոնց, որոնք այս մասին վեհանաճարաւ
օգնել կուզեն. եւ նպաստողաց կամքը յար-
գելու գիտմամբ պիտոյքը հետեւեալ չորս
կարգերու բաժնելով.

- Ա. Եկեղեցի
- Բ. ԴՊՈՑ
- Գ. ԹԱՆԳԱՐԱՆ
- Դ. ԱՂՔԱՍ

Այս պայմաններով Զեզ կը ներկայանայ.

Ա. Նուիրատուք կաղաչուին որ իրենց
նուէրին հետ կամքերնին ալ ընկերութեա-
նըս յայտնել:

Բ. Անոնք որ իրենց կամքը յայտնելու
մասին անտարբեր ըլլալով նպաստ մը ընել
կը յօժարին, ընկերութիւնս զայն գալոցաց
չինութեանը պիտի գործադրէ:

Գ. Ամէն տեսակ նպաստ կրնայ ընդու-
նուիլ, ուստես, հագուստ, ստակ, շինու-
թեան առարկաներ, եւայն, եւայն:

Դ. Ընկերութիւնս պարտաւոր է նուիրա-
տուին ընկալագիր մը տալ՝ նուէրին քանա-
կութիւնը, տեսակը, նուիրատուին անունը
եւ կամքը նշանակելով, պարտաւոր է միան-
գամայն ընկալագրերուն բունէն քաղելով
ամէն շաբաթ ազգային թերթերու միջոցաւ
նպաստներն հրատարակել:

Սամաթիոյ Հայկ. սրճարանը այս մասին
կեդրոնատեղի հաստատուած է, բաց ի սս-
կից բացած ճիւղերն ալ տըրէն լրագրաց
միջոցաւ հրատարակուած ըլլալով, կրնաք
անոնցմէ մէկուն միջոցաւ Զեզ դիւրութիւն
գտնել:

Տէր, աւելորդ կը համարինք Զեր գու-
թը կրկին շարժելու համար հոս բառեր ա-
ւելցունել, վստահ ըլլալով որ չը պիտի խը-
նայէք կամ ուշացնէք Զեր որոշած նուէրը
մեզ զրկելու:

Հայկ. ընկ. Տնօրէն Ժողովոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Խ. Զարեհ Թ. Վարդէլ
1866. մարտ 21 Սամաթիա

Սամաթիոյ հրկիզելոց Մասնաժողովը իր
խոստմանը համեմատ իր ճիւղերն ընտրած
ըլլալով, ահաւասիկ կը փութայ զանոնք
ընդհանրութեան ներկայացունել ի դիւրու-
թիւն նուիրատուաց:

Խասգիւղ, Նէրսէս եպիսկոպոս վարժապետեան
Գահիրէ, Մկրտիչ եպիսկոպոս

» Տիգրան Էգնայեան
Բերա, Խորէն վարդապետ Գալֆայեան
Եէնի դափու, Նիկողոս եպիսկոպոս
Խալեար խան, Ս. Մանիկեան
Եէնի խան, Սենեակ Մէճմուլայի
Չինիլի խան, Սենեակ Մասիսի
Քաշըքճը խան, Սենեակ Կիլիկիայի
Քաշըքճըլար իշի, Յակոբ Նէմէսիճեան
Կալաթա, Ստեփան փափագեանց
Շապճը խան, Սենեակ Մանգումէի Էֆքեար
Աղեքսանդրիա, Ղազարոս Տ. Գասպարեան
Ուզուն չարչը, Յ. Բօլանճեան
Վարագճը Սօքաղը, Մկրտիչ Երկանեան
Վարագճը խան, Պապիկ Քաշըճեան
Խալեար խան, Գաբրիէլ փափագեան
Չինիլի խան, Ս. Արշակի վաճառատունը
Քատը քէօյ, Մատթէոս Մամուրեան

Ի դիմաց Հայկ. Ընկ.
Տնօրէն Ժող. դիւանին,
ՄԻՀՐԱՆ Դ. ՍԵԹԵԱՆ
1866 մարտ 23 Սամաթիա

—Հայկական ընկերութիւն թարա-
ֆընտան քիւշատ օլունտան իյանէ տէֆ-
թէրինին իլէրուլէմէսինէ էզ ճան ու տիլ
չալըլմագտա օլտուղու հալտէ, մանի-
ֆաթուրա թիւճճարը միւթպէրանը
թարաֆընտան գուհուրա կէլէն զայրէթ
տախի կիւնտէն կիւնէ թէրագգը պուլ-
մագտա օլուպ, վէ նիլէ գէվաթըն շու-
խայրիսալըղա տախիլ օլտուգլարը, մա-
մէմուէնիյե մէմուհիմիլ օլմուշտուր:

—Պիղիմ օտուտա թօբլանըլան իյա-	
նէնին եէքիւնի.	763
Հէմշէրիմիգտէն պիր զաթ	107
Հէմշէրիմիգտէն պիր զաթ	100
Գասըմ—բաշատա թէմպէքիճի	
Սարգիս աղա	50
Պրուսալը Յովհաննէս աղա Կո-	
միտուսեան	50
	1070

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽՈՒՆԻՃԻՑԵՆ

Լա թիւրքիտէ ապրիլ 5 թարիխի օ-
գունան պիր թէլէկրաֆա նազարէն, Ալ-
մանեանըն իքինճի տէրէճէտէ օլան հիւ-
քիւմէթլէրի, էֆքեարճա Բրուսիայա
զարչը օլտուգլարըն պէյան իթմէքտէ-
տիրլէր:

Բրուսիա իլէ իթալեա պէյնինտէ պիր
մուահէտէ պուլունտուղու, պու կիւնքի
կիւն ինքեար գապուլ իթմէզ պիր հալ-
տէ պուլունմագտա տըր:
Թէտախիլտէ պուլունտան մէսէլէլէ-

քի առաջ ու ասայիչէ մեկնաճիւղ սու-
րէթտէ հալ ու թէսվիյէ իթմէք իւզոն,
պիր դոնկրէ թէշքիլ օլունաճաղը հա-
վատիսաթտան տըր: Ավսթրիա իլէ ի-
թալեանըն արագիճէ օլան մէնֆաթլա-
լընըն, թարաֆէյնին հօշնուտ օլաճաղը
սուրէթտէ թէսվիյէսին տայիր, ինկիլ-
թէրրա տէվլէթինին պիր թարիգ թագ-
տիմ իտիպ, վէ Բուսիա տէվլէթի թա-
րաֆընտան իսէ, գարշը գօնուլաճաղը
հավատիստէն տիր:

— Ինկիլիզէր հալեա իրլանտատա կի-
ճէ վէ կիւնտիւզ, օլանճա գուվլէթլէ-
րիյէ, Ֆէնիանլարըն էֆքեարը ֆասի-
տէլէրինին էօնիւնիւ ալմայա չալըճաղ-
տա տըրլար:

Հէր կիւն եէնիտէն եէնիյէ առամլար
թուլթուլմագտա, իլամլար վէրիլմէքտէ,
վէ իչլէրինտէ հէր սընըֆտան, եանի
էսնաֆ, էհլի սէրվէթ վէ ասկէր տախի
պուլունմագտա իտուկի կէօրիւլմէքտէ-
տիր:

Նիչէ մահէլէրտէ, սիւահա մալիք
օլմագ եասագ օլունմուշ օլուպ, պու-
ճիւմլէ իլէ տախի, էօթէտէ պէրուտէ
լէվաղիմաթը հարպիյէ թուլթուլմագտա
տըր, նասըլ քի Գարլինկֆօրտ նամ մա-
հէլէ պիր կէմիտէն ֆըշըլար իլէ պա-
րուլթար պօշաուրմագտա իքէն թու-
լթուլմուշ տուր:

Թուլթուլան Ֆէնիանլարըն եպընըզ
մահպուսիյէթինէ, վէ եախօտ ճէրիմէ
վէրիպ, վէ եա նէֆ իտիլմէսինէ հիւքմ
օլունմայըպ, իլա պաղըլարընա տայագ
տախի վուրուլմագտա տըր:

Ղարալիպի շունտա տըր քի, ինկիլ-
թէրրա էհալիսի, քէնտուլի մէտէնիյէթ-
նէրտիպանընըն էն եիւքսէք գատէմէսին-
տէ տիր գըլսա իլէ, էսիրլէյէ գարշը
տուրուպ, վէ էսիրլէյէ տայագ վուրուլ-
մաընը մուղայիրի մէտէնիյէթ առտ
իլէտիկի հալտէ, հալեա քէնտիսի տայագ
ուսուլինի իսթիմալ իթմէքտէ տիր:

Իրլանտատաքի Ֆէնիանլարըն սէրկէր-
տէսի օլան Սթէֆէնս հէնուզ էլէ կէչիլի-
լէմէմիշ օլուուգտան պաչգա, հէր նէ
գատար Ամէրիգայա կէչմիշ տիր տէնիլ-
մէքտէ իսէտէ, իթիմատէ շայան կէօ-
րիւլմէտիկիտէն, մուլթաղա իրլանտա-
տա օլմալըտըր տէնիլմէքտէ տիր: Էկէր
մէրգում ֆիլվագը օրատա օլուպտա,
ինկիլիզէրին, լիւալար իլէ տօլուրմագ
իսթէտիլքէրի միւլթէստտիտ ճասուկա-
լըն էլլէրինէ կէչմէմէքտէ իսէ, տօղրու-
սու թէսաճիւպէ շայան տըր:

Պու սէնէ Ամէրիգայա, իրլանտատան
չօգ առամըն հիճրէթ իտէճէյի, վէ կի-
տիպ օրատա, ինկիլթէրրայա գարշը
եուղըրուլմուշ օլան քին ու խուսուլմէթ
խամուրուլմու էքշիթմէյէ չալըճաղը
մէմուլի գավիտէն տիր:

Ամէրիգատա ֆէնիանլար, առէթա,
ֆէգաթ քէնտի քէնտիլէրինէ պիր ճիւմ-
հուրիյէթ հէյնէթի թէշքիլ, վէ մէ-
մուրիյէթլէրի թագսիմ իլէ, փարալար
թօլլամայա, սիւահար սաթըն ալմայա,
վէ առամլար գանտըրմայա չալըճաղը
պիտուէֆաթ զաղէթարտա օգունմուշ
օլուպ, վէ մէգքիւր հէյնէթ հալեա ի-
չինէ տէվամ իթմէքտէ տիր:

Ֆէնիանլար Ամէրիգատա իքիյէ թագ-
սիմ օլունմուշ օլուուգլարընտան, իքի
նէֆէր տախի լէյիսլէրի պուլունմագտա
օլուպ, հինի իգթիղատէ պիրլէյմէքտէ,
վէ Ֆէնիանլար թէշքիլ իլէմէքտէ տիրլէր:

Պու կիւնլէրտէ, լէյիսլէրինին էմի-
իւզէ, օթուզ եէրտէ միթինիլ թէճէմ-
միւ իթմիշ տիր: վէ եաղընտա պիր պիւ-
լիւք վէ ումուլի միթինիլ տուհա թէ-
ճէմմիւ իտէլէք, « Իրլանտա ճիւմհու-
րիյէթի » իսթինէ պօնօլար սաթաճաղը
հավատիսաթտան տըր:

— Լա թիւրքիտէ օգունտուղունա նա-
գարէն, մարտ օն տօղուգտա Բամատա,
քիլիսէճէ պիւլիւք զէյնէթլէր իճրայէ
կէլմիշ, վէ հաթթա սօգաղարտա կէզ-
տիրիլէն ալալարտա, սընըֆը լէհապին-
տէն լէք չօգ քէսան պուլունտուգտան
պաշգա, գարտինալար տախի պուլուն-
մուշ, վէ մէյտան եէրլէրինաէ վազար
վէրիլմիշտիր:

Մ. պարօն տը Մէյնիտօրֆ Բօմայը
թէլք իթմիշ, վէ մուվագգաթ սուրէթ-
տէ կիթտիկի սէյլէնմէքտէ պուլունմուշ
իսթտէ, պիր տախի ալտէթի մէմուլ օ-
լունմամագտա տըր: զիրա օրաճա քէնտի
մէմուրիյէթի պիթմիշ օլուուգտան պաշ-
գա, եէրինէ պաշգատը տախի կիթմէյէ-
ճէք տիր: չիւնքի Բուսիա տէվլէթի, ֆա-
փա հիւքիւմէթիլէ պիւլթիւն պիւլթիւն
գաթը մուլմէլէ իթմէք նիյէթինտէ պու-
լունմուշտուր: Ֆէգաթ, Մ. Մէյն-
տօրֆ, գանչէլարեատա պուլունան էվ-
րագ ու թահրիլաթը հըֆգ իթսինիլին,
եէրինէ պիր վէքիլ պըրագմըշ տըր:

Օն սէքիլ ալտան պէրու Նաթօրիտէ
պուլունան գարտինալ Անտրէա, պու-
կիւնլէրտէ պիր լայիհա նէշը իթտիրմիշ,
վէ մէգքիւր լայիհատա կէրէք գարտինալ
Անթօնէլլիյէ, վէ կէրէք սայիր պիր գաշ
գարտինալարա լէք չօգ թօգանմըշտըր:

Տօգսան եաշընտա պուլունան գարտի-
նալ Լուի Թօթթի վէֆաթ իթմիշտիր:

Պագսօնեանըն տուլ գրալիշասը Բօմա-
յա կիտէրէք, Բարա հաղըթլէրի հու-
զըրուլմա չըգմըշ օլուպ, վէ էճնէպի
մէմուլքէրտէն պիլ վէքեալէ կիթմիշ օ-
լան 130 նէֆէր քէսան տախի, այնի շէ-
րէֆէ նայիլ օլարագ, սըտգ ու սաստագա-
թա տայիր պիր լայիհա թագտիմ իթմիշ-
լէր տիր:

— Տէօրթ պէշ սէնէ զաղէթալար

սիւլթուլարընը տօլուրան Մ. Տէյլիս
իսթի, չիմտի իսէ, նատիրէն կէօրիւլմէք-
տէ վէ իչիտիլմէքտէ տիր:

Գօնֆէտէրէլէրին լէյիսի օլան միւ-
մայիլէյ Մ. Տէյլիս, հալեա մահպէստէ
պուլունուպ, վէ մուհապաղասընա թայ-
եին գըլընմըշ օլան զապիթանըն իսէ, պէ-
րապէրմէ լագըրար իտիպ գօնուլաճա
տախի լուլսաթըր Էօգ իքէն, պու տէֆա-
շու խուսուա, ֆագաթ լէքտէ էօլչիւ-
սիւ աշըրլմայարագ, միւսատտէ օլուն-
տուղու, վէ շու մէշհուր մահպուա իւ-
գէրինտէ, պիր նէվի մահպուլուգ վէ
մէրաղըլըք հիւքմ իթմէքտէ պուլուն-
տուղու, Նօրֆօլք հավատիստէն պու-
լունմուշ տուր:

ԹԱՏՐՈՆ ԱՐԵԻԼԵԱՆ

1866 ՄԱՐՏ 28 ԵՐԿՈՒՇԱՐԹԻ ԳԻՇԵՐ ԺԱՄ 21/2

Ներկայացումը արդարեւ կարգի

Ի ՆՊԱՍՏ

Պ. Պ. ՄԱՂԱՔԵԱՆ

ԶԱՂԱՑՊԱՆԻՆ ԱՂԶԻԿԸ

ՔԱՐԱՐԵԳԱԿԱՆ ԹԱՏՐԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Ի շրջ Արարչի եւ յերկուս պարիս-
Չատիյին իքինճի կիւնիւ իճրա օլու-
նաճագ շու մէշհուր օլունտա չօգ գալա-
պալըք պուլունաճաղը մէմուլտան տըր:

ԻԼԱՆԱԹ

Բուսիա գանչէլընտաընա թագտիմ
գըլընմագ իւզոն, Բուսիա արգու հալ եազ-
տըրմագ վէ եախօտ պիր շէյ թէրմէմէ
իթտիրմէք իսթէյէնլէրին, Պիւլիւք Ե-
նի իսանըն եօգարքի գարուսու տայիր-
սինտէ, Յիւլմիլօլու օտայա միւրաճա-
աթ իթմէլէրի իսպէր վէրլիլի:

ԲԱՊԱԼԵԱ ԶԷՕՐԼԵՑԻ

Պէյօղլուտա, միւսիւ Նաուլ թէպթօտա-
գարշընտաքի Լիւ քսէնպուրկ նամ գաղի-
նօնուն եանընտա վագը, Պէնիլեանըն էվլէլ-
քի գաղինօսունտա, խասսէթէն Թուլուգ-
տան կէթիլմիշ օլուուգտա ալիա եաղ իլէ, վէ
պատէմ սիւպէսիլլէ եուղըրուլմուշ օլուպ,
վէ իւզէրի պատէմ գըլմասըլա միւլէմիւս օլ-
տուղու հալտէ, Պիւլպիւլ Թակուաղա, թէր-
թիպ իթմիշ օլաուղա նէֆիս բասգալեա
չէօրէկինի, օգգասը 20 զուրուշա սալթմագ-
տա տըր:

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ԼԵՎԱՆԹ ԷԲՐԱԼՏԸՆ ԹԱՊԻԱՆԵՍԻՆԵՏԻ
ԳԵՌՈՂԻՍԱ ՅՈՂՐՈՒ ԵՈՂՏԱ, ՅՈՐՈՎԱՆ ԱՊՈՒԼԻԱ
ԳԻՐԱՅԻԼԻ ԳԱՐԵՐՈՆՅԱ ՆԻՏԵՐՈ 319.